

Zutphen

laat van zich horen

Als zelfs beroepsmopperaar Maarten van Rossem op zijn manier enthousiast over Zutphen kan zijn, dan vraagt dat om dieper onderzoek en eigen beleving. VRIJ toog naar de Hanzestad en ging op audiotour.

door **Sigrid Stamkot**

Maarten van Rossem noemde Zutphen na zijn bezoek 'een ver-stilde stad' waarvan hij begreep dat mensen er wilde wonen. Tijd om zelf te ontdekken! Inclusief draadloze hoofdtelefoon die niet alleen het geluid goed laat horen, maar ook nog eens de oren beschermt tegen de kou van de dag: 3 graden en een straffe wind.

De audiotour wordt een steeds populairder manier van steden ontdek-

ken. In tijden van corona is-ie immers ideaal: geen groepen mensen of gids, gewoon op

play drukken en gaan. Patrick Dorrestein van *Hanzetour.com* zette er met zijn team tijdens de coronaperiode een aantal voor de Hanzesteden in el-kaar. Als optie naast de al bestaande stadswandelingen met gids, maar de audiotours met begeleidende QR-codes blijken een uitkomst in deze tijden van beperking.

Sterker nog: het wordt de nieuwe norm, zo verwacht Dorrestein.

Hij is inmiddels ook al bezig om een virtuele Hanzetour in de steigers te zetten zodat je vanuit huis van stad naar stad kunt klikken.

In bijna vier kilometer en 27 stops leidt de stem van inwonster en schrijfster Sanne Terlouw ons door het bijna 50.000 inwoners tellende Zutphen. Beginnend bij de Broederkerk. Deze 14e-eeuwse kloos-

terkerk die als een van de best be-waarde kloosterkerken van Neder-land bekendstaat, is bijna niet te missen als je de stad vanaf het

station binnenloopt. De openbare bibliotheek die er nu is gehuisvest, is weliswaar ten tijde

van dit bezoek gesloten, maar wordt van alle kanten aanbe-volen. Het ge-

bouw is imposant en is slechts een van de interessante oude panden die we gaan tegen komen.

Het tweede is de Wijnhuisto

ren. Een 14e-eeuwse toren van het gilde van de wijnhandelaars met het eerste zuiver gestemde klokkenspel

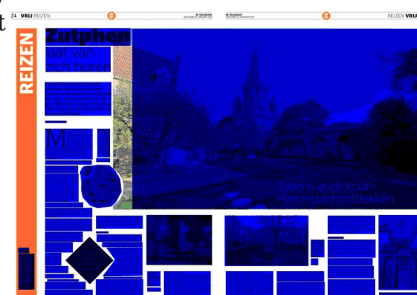
ter wereld, zo klinkt door de hoofdtele-foon. De toren is op meerdere vlakken een historisch hoogtepunt. Zo zat er al voor 1326 een herberg en is het bouwjaar van de

kelder nog ouder, rond 1300. Anno 2021 is het de locatie van een Italiaans restaurant dat zeker op de lijst kan om te bezoeken zodra de historische deuren weer open mogen.

LEESZAAL

Daarachter piept een volgende toren – *Kerkenpad* is er niets bij – en wel die van de Walburgiskerk uit 1046. Om met

meer jaartallen te strooien: het is de ingang van de librije uit 1564, de

oudste openbare leeszaal van Nederland. Door mensen goede boeken te laten lezen, zo was de overtuiging, bleven zij de katholieke leer aanhangen. Nu nog zijn er zorgvuldig bewaarde unieke boeken uit de eerste periode van de boekdrukkunst te bewonderen.

Wie denkt dat Zutphen alleen over

oude kerken en torens beschikt: het interessante van de stad, volgens de boeken al 1700 jaar oud, is juist het contrast tussen oud en nieuw. De winkelstraten tussen de kerken door, de oude(re) huizen in hedendaagse of opvallende tinten als mosterdgeel geschilderd. Die mix maakt juist dat er van alles is te zien, merken we tijdens de tocht.

Behalve de rijke Hanzehistorie bespeur je de antroposofische invloed in Zutphen, met een van de grootste antroposofische gemeenschappen van Nederland en de grootste middelbare vrije school van Europa. Naar schatting een kwart van de inwoners noemt zich antroposoof of voelt zich verwant met het gedachtegoed. Dat is onder meer te zien aan de (bijvoorbeeld kleding- en boeken)winkels, op uithangborden en in de openbare ruimte.

Ook vinden we langs de route de nodige gedichten op de witte muren zoals dat van J.C. Bloem in de Bakkerstraat: „Ik heb van 't leven vrijwel niets verwacht, 't geluk is nu eenmaal niet te achterhalen. Wat geeft het? In de koude voorjaarsnacht zingen de onsterfelijke nachtegaleen", valt er te lezen. Toepasselijk in de huidige stille straten.

Ook stuiten we regelmatig op kunst zoals het beeld van de zoonaanbiddende, naakte vrouw in de per ongeluk binnengewandelde en daarmee van de audiotourroute afgeweken (oeps!) Oude Bornhof. De maakster is een Zutphense, Maité Duval.

Het beeld stond lange tijd voor de Kamer van Koophandel. In het hofje verrast het en het zijn juist zulke verrassingen dat Zutphen zo leuk maken. Ja, er is een schat aan historie te vinden, want we hebben het nog niet eens gehad over het oude stadhuis (fotogenieker dan het architectonisch opvallende nieuwe stadhuis, al zullen smaken verschillen), de stadspoort Drogenapstoren (1444) en de Nieuwstadskerk (een hallenkerk uit 1272). Maar we hadden toch al voldoende kerken belicht...? Bovendien verklappen we niet alle punten van de audiotour.

NATUURLIJK

Wat zeker nog mag worden aangestipt, is Armenhage. Verscholen in een pittoresk straatje doemen ineens twee torens op. Goed behouden en alsof ze volkomen natuurlijk in de omgeving passen, terwijl ze al duizenden jaren oud zijn: tweede helft 13e eeuw.

Tegen de middeleeuwse stadsmuur werden in de 16e eeuw armenhuisjes gebouwd, vandaar de naam Armenhage.

Deze werden begin 20e eeuw afgebroken en wat rest zijn de torens en een gedeelte van de vijf meter hoge stadsmuur die de trotse stad tegen gespuis moest beschermen.

Het straatje eindigt met aan de overkant de Berkelruïne: een roestbruine stenen herinnering die scherp afsteekt tegen het geel van de ernaast gebouwde appartementen. In het versterkte Zutphen gaat de historie naadloos samen met nieuwe architectuur. Zet vooral de hoofdtelefoon op om tot een eigen oordeel te komen.

Zo kom je er

In een uur en een kwartier (circa 90 kilometer) rijd je met de auto van Utrecht naar Zutphen. Vanaf het station loop je zo de historische binnenstad in.
hanzetour.com,
visitoost.nl

Oud en
nieuw
gaan hand
in hand

De Groenmarkt met Wijnhuistoren in het hart van het centrum.

FOTO
HANZETOURL.COM

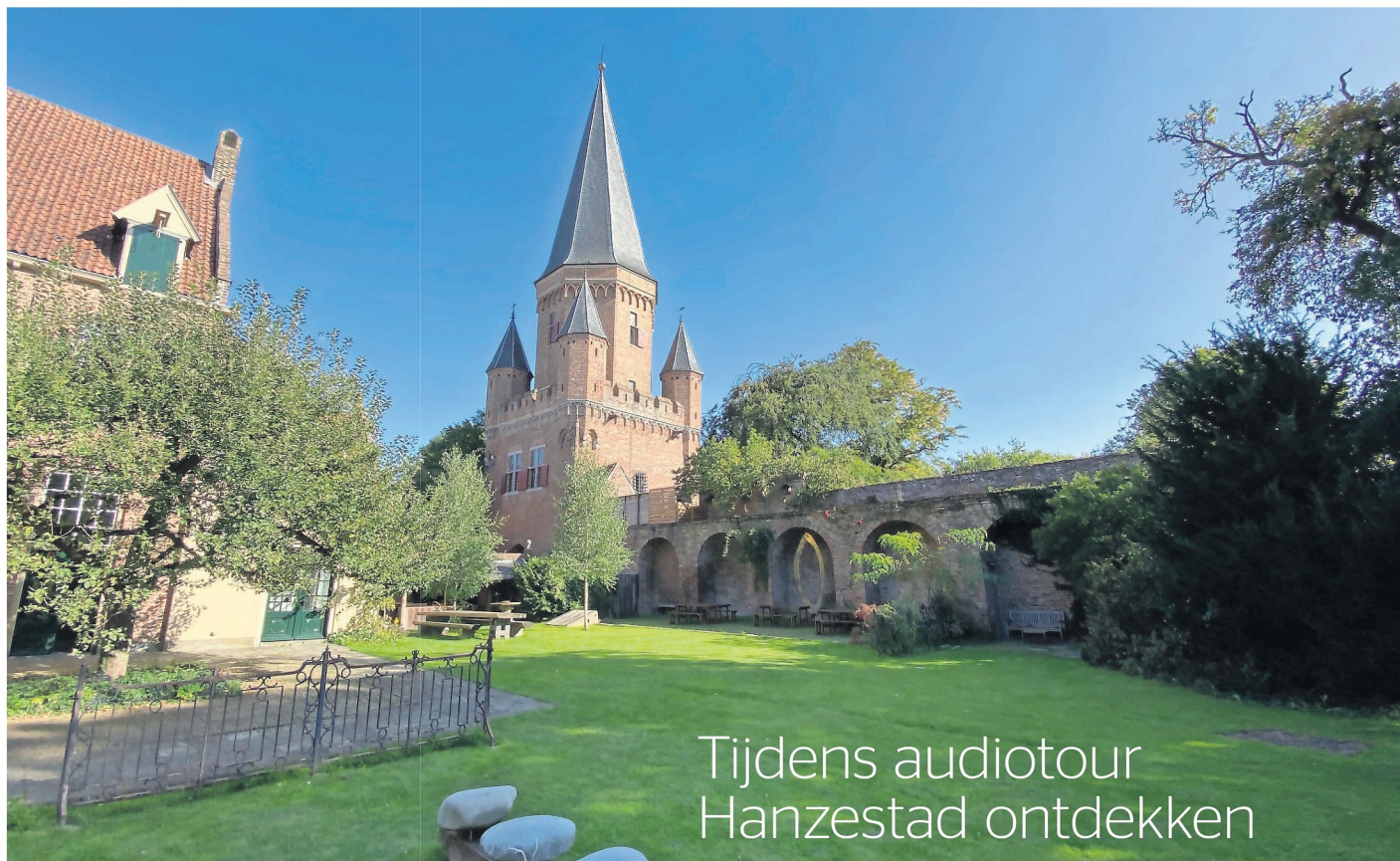
Het oude gemeentehuis met neoclassicistische raampartijen.

FOTO HANZETOURL.COM

Het beeld van de zoonanbidende naakte vrouw van Maité Duval in de Oude Bornhof.

FOTO
SIGRID
STAMKOT

De imposante
Drogenapsto-
ren, van
oorsprong
een stads-
poort, is
slechts een
van de fraaie
torens die
Zutphen
rijk is.

FOTO
HANZETOURL.COM